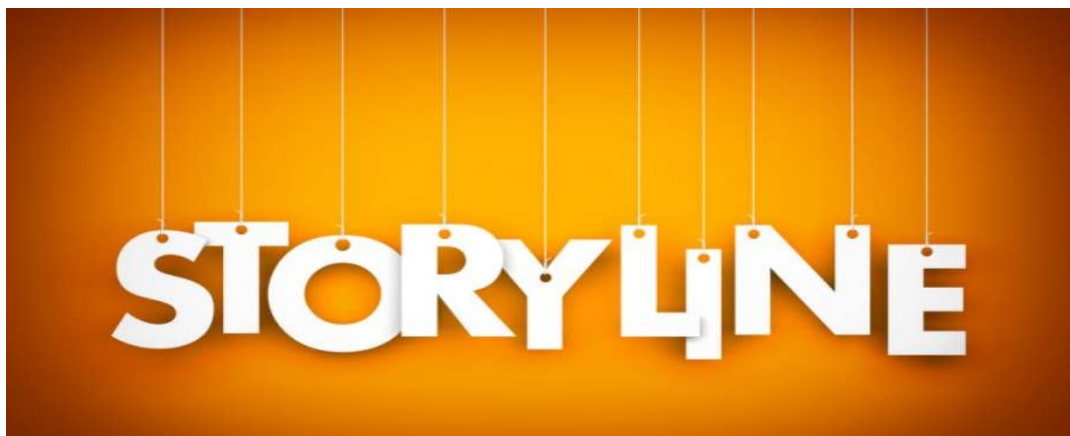

„Nie można zmusić ziarna do rozwoju i kiełkowania, można jedynie stworzyć warunki zezwalające na to, aby ziarno rozwinęło wszystkie tkwiące w nim możliwości”

Carl Rogers

METODA STORYLINE W PROCESIE WYCHOWANIA I EDUKACJI

Wszyscy pragniemy, aby nasze dzieci wyrosły na dobrych, mądrych ludzi. Oznacza to, że przedszkole powinno położyć duży akcent na wprowadzanie ich w świat wartości. Wychowanie do wartości dokonuje się głównie poprzez dostarczanie najmłodszym dobrych wzorów postępowania, a także dzięki stosowaniu rozmaitych metod, szeroko zaprezentowanych w literaturze z zakresu teorii wychowania. W niniejszym artykule przedstawiona jest propozycja wykorzystania metody Storyline w tym procesie.

Nazwa Storyline pochodzi z języka angielskiego i oznacza fabułę. Określanabywa także jako metoda szkocka lub metoda opowieści wychowawczej. Jest to metoda aktywizująca, w której dzieci są aktywnymi badaczami i konstruktorami wiedzy, co prowadzi do ich większej samodzielności oraz odpowiedzialności za proces pozyskiwania wiedzy i poszukiwania kreatywnych rozwiązań.

➤ **STORYLINE - ISTOTA METODY**

Storyline to metoda aktywnego nauczania integralnego, która umożliwia dzieciom podejmowanie zadań z zakresu różnych dziedzin wiedzy oraz twórcze poszukiwanie rozwiązań rozmaitych problemów, dzięki czemu mogą one w stosunkowo krótkim czasie zgromadzić wiele doświadczeń niezbędnych do skonstruowania osobistej wiedzy. Podstawę zajęć prowadzonych metodą Storyline stanowi fabuła, czyli historyjka. Może nią być gotowa bajka bądź opowieść wymyślona przez nauczyciela. Jest ona wstępem i pretekstem do właściwych zajęć. To z nią związana jest najważniejsza aktywność i praca dzieci podczas zajęć. Opowieści stanowiącej kanwę zajęć nie przedstawia się dzieciom od razu w całości. Jej poznanie należy rozłożyć w czasie.

Dzieci powinny zaznajomić się z fragmentem historyjki (tzw. **epizodem**) i podjąć związaną z nim tematycznie pracę. Składają się na nią: rozmowa prowadzona w oparciu o przygotowane przez nauczyciela **pytania kluczowe oraz aktywności**, czyli zlecone przez pedagoga zadania praktyczne. Po ich wykonaniu następuje **podsumowanie** zrealizowanego modułu. Dopiero w tym momencie dzieci mogą przejść do kolejnego etapu zajęć, czyli poznać następny fragment historyjki. Opisany cykl (epizod, pytania kluczowe, aktywności, podsumowanie) należy powtarzać aż do zakończenia opowieści.

➤ **METODA STORYLINE W PRAKTYCE**

Autorzy Storyline postulują trójczłonowy schemat projektu realizowanego z jej wykorzystaniem.

Pierwszą część zajęć stanowi **epizod wprowadzający**. Jego celem jest stworzenie tła historyjki, zaznajomienie dzieci z jej tematyką (np. dzieci otrzymują list, w którym fikcyjna bohaterka prosi ich o zorganizowanie urodzinowego przyjęcia dla swojej siostry). Na następną część projektu składają się **epizody środkowe**. Służą stworzeniu postaci, które będą bohaterami historyjki oraz rozwinięciu fabuły. Tę część zajęć należy podzielić na moduły. Ich liczba zależy od tego, ile aspektów omawianego zagadnienia nauczyciel zamierza poruszyć (np.: w ramach modułu pierwszego tworzymy opis i charakterystykę jubilatki; podczas realizacji modułu drugiego planujemy przyjęcie: miejsce, porę, menu, przebieg spotkania, listę gości, rodzaj dekoracji; moduł trzeci stanowi wykonanie zaproszeń dla gości i dekoracja sali; na moduł czwarty składa się przygotowanie sałatki owocowej i prezentu dla jubilatki).

Poszczególne epizody mogą być realizowane w ramach jednej jednostki zajęciowej albo przez dłuższy okres: dzień, tydzień lub nawet miesiąc. Każdy moduł może służyć realizacji odmiennych celów dydaktycznych bądź wychowawczych. Liczba epizodów rozbudowujących historyjkę zależy od tego, jakie zainteresowanie wzbudza u dzieci realizowane zagadnienie. Zwieńczeniem projektu jest **epizod końcowy**. Stanowi on podsumowanie wszystkich działań dzieci i rozwiązuje akcję opowieści (np. udanie się na fikcyjne przyjęcie urodzinowe, składanie jubilatce życzenia, wręczanie prezentów).

➤ **PYTANIA KLUCZOWE**

Zgodnie z metodyką Storyline, po przedstawieniu każdego fragmentu historyjki następuje jego omówienie. Celem tego zabiegu jest ukierunkowanie dalszej pracy nad opowieścią. Służy temu rozmowa z dziećmi prowadzona w oparciu o przygotowane wcześniej pytania kluczowe. Muszą to być pytania otwarte, niejednoznaczne, pokazujące dzieciom szerszą, wieloaspektową perspektywę omawianego zagadnienia, angażujące je emocjonalnie oraz zachęcające do samodzielnego myślenia, poszukiwania odpowiedzi i uzasadniania przyjętego toku rozumowania. Ponadto powinny umożliwiać dzieciom odwoływanie się do ich własnej wiedzy i doświadczeń.

➤ **AKTYWNOŚCI**

Po przeanalizowaniu fragmentu historyjki za pomocą pytań kluczowych następuje jego wdrożenie. Służą temu tzw. aktywności, czyli konkretne zadania praktyczne, jakie

muszą zrealizować dzieci. Powinny to być zadania związane tematycznie z opracowywanym epizodem oraz, w miarę możliwości, pozwalające na wizualne przedstawienie zaproponowanych przez dzieci rozwiązań. Najlepiej, gdy aktywności odnoszą się do różnych sfer ich funkcjonowania i rozwoju (motorycznej, intelektualnej, emocjonalnej, społecznej).

W nauczaniu przedszkolnym jako aktywności najlepiej sprawdzają się: wymyślanie opowiadań; tworzenie historyjek obrazkowych, komiksów; prace plastyczne (rysunki, rzeźby, makiety); pantomima, odgrywanie scenek, przedstawienia kukiełkowe; zabawy ruchowe; prace manualne (np. przygotowanie sałatki, dekoracja sali); tworzenie map; układanie wierszyków, piosenek; redagowanie tekstów (np. list, zaproszenie); śpiewanie piosenek. Pewne aktywności mogą być realizowane indywidualnie (np. rysowanie portretu bohatera opowieści). Inne powinny być efektem pracy grupowej: kilkusobowego zespołu (np. odegranie scenki) lub całej grupy (np. śpiewanie piosenki). W przypadku pracy w małych liczących zespołach nauczyciel powinien zadbać o to, by znalazły się w nich dzieci przejawiające różne zainteresowania i umiejętności. Umożliwi im to uczenie się od siebie oraz wzajemne wspieranie się w obliczu napotkanych trudności.

Rodzaj aktywności, jaką mają podjąć dzieci, może zostać zaproponowana przez nauczyciela lub przez samych uczniów. Autorzy Storyline zalecają, by podczas wdrażania epizodu pozostawić dzieciom jak największą swobodę – np. poprzez zapewnienie im możliwości wyboru aktywności, którą będą realizowały oraz materiałów, narzędzi, z których przy tym skorzystają.

➤ **PODSUMOWANIE**

Metodyka Storyline zaleca, aby każdy pojedynczy epizod (moduł) został poddany podsumowaniu. Powinno się ono odbyć także po zakończeniu całego projektu. W ramach podsumowania należy przeprowadzić z dziećmi rozmowę na temat zakończonych zajęć. Powinni opowiedzieć o tym, czego się nauczyli oraz wskazać obszary, które nadal są dla nich trudne. Należy, także zapytać dzieci o to, co im się podczas zajęć podobało, co je rozczarowało, co wolałyby zmodyfikować lub wyeliminować.

➤ **DLACZEGO WARTO STOSOWAĆ METODĘ STORYLINE?**

Storyline jest techniką, która umożliwia jednoczesną realizację wielu różnorodnych celów dydaktycznych i wychowawczych. Sprzyja ona także wszechstronnemu rozwojowi osobowości dzieci. W tym aspekcie pozwala zaktywizować dzieci; wyzwolić potencjalne możliwości oraz ujawnić zdolności; rozbudzić wyobraźnię i rozwinąć spontaniczność, kreatywność dzieci; wzmocnić samoocenę oraz wiarę w siebie; rozwinąć postawę badawczą; nauczyć planowania działań i przewidywania ich skutków oraz wzmocnić samodzielność i autonomię.

Reasumując, Storyline umożliwia równoległą stymulację wszystkich sfer rozwoju: motorycznej, intelektualnej, społecznej i emocjonalnej. Ponadto niweluje bariery interpersonalne pomiędzy dziećmi. Metoda ta stanowi także bezpieczny, a zarazem atrakcyjny dla dzieci, sposób poruszania trudnych tematów. Zapewnia im przy tym wiele emocji oraz dobrą zabawę.

